

prima instanță: D. Gherman

dosarul nr. 2r-431/14

(Judecătoria Soroca)

instanța de apel: E. Ababei, N. Matveeva, G. Polivenco

(Curtea de Apel Bălți)

DECIZIE

16 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadî, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Dolghii Andrei,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Unității militare 1001 a
Departamentului trupelor de carabinieri a Ministerului Afacerilor Interne împotriva
lui Dolghii Andrei cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2012 prin care
apelul declarat de către Dolghii Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca din
19 aprilie 2012, a fost restituit,

c o n s t a t ă

La 20 februarie 2012 Unitatea militară 1001 a Departamentului trupelor de
carabinieri a Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Dolghii Andrei cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că Dolghii Andrei și-a făcut
studiile la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne în
perioada 2005–2009. După absolvirea Academiei, prin ordinul nr. 282 ef. din 23
iunie 2009, a fost angajat în funcție de comandant de pluton al plutonului
transmisiunii al companiei de asigurare și aprovizionare material-tehnică a brigăzii
nr. 1 mobil-operativă (unitatea militară 1001) a Departamentului trupelor de
carabinieri, acordându-i-se gradul militar primar al corpului de comandă mediu
„locotenent”.

Indică reclamanta că în acest sens între Departamentul trupelor de
carabinieri și Dolghii Andrei, a fost încheiat contractul cu privire la satisfacerea
serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) nr. 0377689 pe un
termen de 5 ani, începând cu 25 iulie 2009 și până la 25 iulie 2014.

Menționează că Dolghii Andrei a luat cunoștință cu clauzele contractuale,
exprimându-și în acest sens acordul, inclusiv și cu pct. 12, care prevede că în caz
de reziliere a contractului înainte de termen din inițiativa sau din vina militarului,
acesta este obligat să se achite cu unitatea militară până la ziua ștergerii lui din
listele efectivului, restituind în mod obligatoriu costul restant al uniformei militare
și cheltuielile Ministerului Afacerilor Interne suportate pentru instruirea în

instituțiile de învățământ, în centrele de instrucție și în timpul concentrărilor din perioada acțiunii contractului primar.

Totodată, susține reclamanta că lui Dolghii Andrei i s-au adus la cunoștință contra semnătură prevederile Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar și alte acte normative ale ministerului care consacră obligațiunea angajatului să ramburseze cheltuielile suportate pentru instruirea sa în cazul în care se eliberează anterior satisfacerii serviciului în bază de contract.

La 01 iulie 2011 Dolghii Andrei a depus raport cu privire la eliberare din organele afacerilor interne din inițiativă personală, indicând că este de acord de a achita cheltuielile suportate pentru instruire.

Prin ordinul Departamentului Trupelor de Carabinieri nr. 94 ef. din 15 iulie 2011, Dolghii Andrei a fost concediat din inițiativă proprie și trecut în rezervă, cu obligarea achitării cheltuielilor pentru studii în Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne.

Precizează reclamanta că costul studiilor lui Dolghii Andrei pentru perioada 2005-2009 a constituit suma de 92 836,74 lei calculată în temeiul certificatului-calcul prezentat de Academia „Ștefan cel Mare”, iar perioada îndeplinirii serviciului în organele afacerilor interne de către pârât a durat de la 23 iunie 2009 până la 19 iulie 2011, adică 754 zile, pe când ultimul urma să satisfacă serviciul timp de 5 ani, adică 1826 zile, costul unei zile lucrătoare constituind 50,84 lei ($92836,74 : 1826 = 50,84$ lei/zi).

Prin urmare, suma cheltuielilor pentru studii susceptibile rambursării, suportate de Academia „Ștefan cel Mare” în scopul instruirii pârâtului, constituie 54 500,48 lei, calculată după formula $(1826 - 754) \times 50,84 = 54 500,48$ lei.

Afirmă reclamanta că toate încercările de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară nu au dat rezultat, iar la pretenția expediată în adresa pârâtului, acesta nu a răspuns și nici nu a întreprins careva măsuri în vederea lichidării datoriei existente.

Solicită reclamanta Unitatea militară 1001 a Departamentului trupelor de carabinieri a Ministerului Afacerilor Interne încasarea de la Dolghii Andrei în beneficiul său a sumei de 54 500,48 lei cu titlu de cheltuieli pentru studii.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 19 aprilie 2012 acțiunea a fost admisă integral, fiind încasată de la Dolghii Andrei în beneficiul Unității militare 1001 a Departamentului trupelor de carabinieri a Ministerului Afacerilor Interne suma de 54 500,48 lei cu titlu de datorie pentru instruirea militară, iar în beneficiul statului – taxa de stat în mărime de 1 635 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 mai 2012 Dolghii Andrei a contestat-o cu apel, cerând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2012 a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului, acordându-i-se apelantului Dolghii Andrei termen până la 04 decembrie 2012 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1 226,25 lei, cu explicarea că în caz de

neachitare a taxei în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituit.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2012 în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) apelul declarat de către Dolghii Andrei a fost restituit cu toate înscrisurile anexate, cu explicarea că în cazul lichidării temeiurilor de restituire a cererii de apel, apelantul este în drept de a depune cerere de apel potrivit dispozițiilor generale.

La 06 decembrie 2013 Dolghii Andrei a depus cerere de recurs prin care și-a exprimat dezacordul cu încheierile Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2012 și 04 decembrie 2012, considerându-le ilegale. Astfel, menționează Dolghii Andrei, încheierea din 30 octombrie 2012 a fost pronunțată în absența sa, iar dânsul nu a recepționat vreo copie a acesteia din motiv că efectiv nu mai locuiește pe adresa anterioară or. Soroca, str. Ștefan cel Mare 106 ap. 29, dar domiciliază în s. Rădi-Cereșneveț, r. Soroca. Susține că a fost citat pe adresa veche, acolo fiindu-i expediate copiile de pe încheierile enunțate, el necunoscând despre emiterea acestora decât după ce a fost contactat de executorul judecătoresc, care i-a și înmănat o copie de pe încheierea Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2012, pe care o contestă. Consideră că în circumstanțele respective și ținând cont de plata taxei de stat în sumă de 1 227 lei, încheierea Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2012 este pasibilă anulării, cu examinarea în fond a apelului declarat.

La 01 aprilie 2014 în adresa intimatei Unitatea militară 1001 a Departamentului trupelor de carabinieri a Ministerului Afacerilor Interne a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Dolghii Andrei.

În conformitate cu art. 426 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea recurată.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătorei Soroca din 19 aprilie 2012 acțiunea Unității militare 1001 a fost admisă integral, fiind încasată de la Dolghii Andrei în beneficiul Unității militare 1001 a Departamentului trupelor de carabinieri a Ministerului Afacerilor Interne suma de 54 500,48 lei cu titlu de datorie pentru instruirea militară, iar în beneficiul statului – taxa de stat în mărime de 1 635 lei (f.d. 35-37).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 mai 2012 Dolghii Andrei a contestat-o cu apel, cerând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d. 40, 86-87).

Se reține că în rubrica adresa apelantului, Dolghii Andrei a indicat or. Soroca, str. Ștefan cel Mare nr. 106 ap. 29.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2012 a fost respinsă cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului, acordându-i-se apelantului Dolghii Andrei termen până la 04 decembrie 2012 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1 226,25 lei, cu explicarea că în caz de neachitare a taxei în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituit (f.d. 69).

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2012 în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) apelul declarat de către Dolghii Andrei a fost restituit cu toate înscrisurile anexate, cu explicarea că în cazul lichidării temeiurilor de restituire a cererii de apel, apelantul este în drept de a depune cerere de apel potrivit dispozițiilor generale (f.d. 74).

La caz, termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data când recurentul-apelant urma să recepționeze copia de pe încheierea Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2012, pe care o contestă.

Materialele cauzei relevă că copia încheierii respective a fost expediată către Dolghii Andrei la 27 decembrie 2012 la adresa menționată de acesta în textul cererii de apel – or. Soroca, str. Ștefan cel Mare nr. 106 ap. 29, însă scrisoarea a fost returnată la 09 ianuarie 2013 de către ÎS „Poșta Moldovei” pe motiv că destinatarul nu locuiește pe adresa indicată.

În acest context, instanța de recurs reține că nerecepționarea copiei de pe încheierea Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2012, a cărei casare recurentul pretinde, se datorează exclusiv culpei lui Dolghii Andrei, care și-a schimbat domiciliul și nu a înștiințat în modul corespunzător și instanța de apel.

Astfel, se constată cu certitudine că Curtea de Apel Bălți și-a îndeplinit cu conștiinciozitate obligațiunile de înștiințare a recurentului-apelant, cu remiterea către acesta a copiei încheierii recurate, conform adresei indicate expres în textul cererii de apel. Iar recurentul Dolghii Andrei prin neînștiințarea instanței de apel despre schimbarea domiciliului, și-a asumat riscul de a nu fi familiarizat cu cursul procedurilor judiciare în fața instanței sesizate la cererea sa de apel, precum și cel de a omite termenul legal de contestare a actelor de procedură emise.

Deci, nu poate fi reținut argumentul recurentului privind schimbarea reședinței sale în s. Rădi-Cereșneveț, r. Soroca în justificarea omiterii termenului legal.

Ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat abia la 06 decembrie 2014, peste un an de la pronunțarea încheierii contestate, și fără a fi invocate careva motive întemeiate și concludente în vederea argumentării omiterii evidente a termenului legal, recursul declarat de către Dolghii Andrei urmează a fi respins ca fiind depus tardiv.

Se atenționează că Curtea de Apel Bălți a exercitat modalitatea posibilă de înștiințare a recurentului-apelant prin expedierea citațiilor la adresa menționată de dânsul, neavând alte posibilități să-l citeze legal din motiv că Dolghii Andrei nu a indicat vreun nr. de telefon la care putea fi contactat, precum și nu a fost reprezentat de un avocat, care de asemenea ar putea fi citat la examinarea apelului.

Mai mult decât atât, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul-apelant a beneficiat de posibilitatea

reală să se intereseze de soarta apelului său în condițiile în care în urma declarării acestuia, nu a recepționat vreo înștiințare parvenită de la Curtea de Apel Bălți, însă prezenta cerere de recurs a fost depusă abia la 06 decembrie 2013, peste un an și două zile de la emiterea încheierii contestate.

În lumina considerațiunilor relevate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide asupra declarării recursului lui Dolghii Andrei inadmisibil ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul este depus cu omiterea evidentă a termenului prevăzut de lege, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Dolghii Andrei.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Dolghii Andrei ca fiind depus în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadî

Ion Corolevschi